

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

οδηγός

για τις εξετάσεις πιστοποίησης της ελληνομάθειας

Θεσσαλονίκη

Συγγραφή του περιεχομένου και επιμέλεια της έκδοσης: *N. Αντωνοπούλου*
Συνεργάστηκαν: *A. Τσαγγαλίδης, M. Μουμτζή*

Σχεδιασμός εξωφύλλου: *Σ.-Μ. Κασσιανίδου*

Ιανουάριος 2015

© Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας

Διεύθυνση αλληλογραφίας: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Γραμματεία Πιστοποίησης
Καραμασούνα 1 – Πλατεία Σκρα, Καλαμαριά
551 32 ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ
Τηλ.: +30 2310 459 101, + 30 2310 459 574
Fax: + 30 2310 459 107
e-mail: ellinomatheia@komvos.edu.gr

Ιστοσελίδα: www.greeklanguage.gr/certification

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ	5
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	6
Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και το έργο του	6
Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας στην Ελλάδα και το εξωτερικό	6
Αναγνωρισμένα πιστοποιητικά ελληνομάθειας	8
ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ	9
Χαρακτηριστικά των εξεταστικών θεμάτων για την πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας	9
Η χρησιμότητα και η χρηστικότητα του πιστοποιητικού ελληνομάθειας	10
Ημερομηνίες εξετάσεων	11
Εξεταστικά κέντρα	11
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	12
Διάρθρωση των ομάδων εργασίας της πιστοποίησης	12
Διαδικασία που ακολουθείται για τον καταρτισμό των εξεταστικών θεμάτων	12
Δομή των εξεταστικών δοκιμασιών	13
Περιεχόμενο εξεταστικών θεμάτων και τύποι ασκήσεων	15
Βοηθητικό υλικό	16
ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ	18
Αιτήσεις, αποτελέσματα, πιστοποιητικά	18

Κανονισμοί συμμετοχής στις εξετάσεις	20
Επιλογή επιπέδου	21
Προς τους διδάσκοντες	21
Συμβουλές που πρέπει να δίνονται στους υποψηφίους	24
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α	26
Απαιτούμενες γνώσεις και δεξιότητες ανά επίπεδο	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β	29
Σημειώσεις του ενδιαφερομένου	38

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Ο *Οδηγός για τις εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας*¹ έχει ως σκοπό να δώσει τις απαραίτητες πληροφορίες σχετικά με το Πιστοποιητικό Ελληνομάθειας σε δασκάλους/καθηγητές² της νέας ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας, σε υπευθύνους για το σχεδιασμό γλωσσικών προγραμμάτων, σε διευθυντές κέντρων γλωσσικής διδασκαλίας και σε υποψηφίους. Οι πληροφορίες αυτές αφορούν τη θεσμοθέτηση του πιστοποιητικού ελληνομάθειας, τις ανάγκες που καλύπτει, τον προσανατολισμό που έχουν τα εξεταστικά θέματα, τον τρόπο και τον χρόνο διενέργειας των εξετάσεων, τη διαδικασία που ακολουθείται για το σχεδιασμό και την κατάστρωση των εξεταστικών θεμάτων, τον τρόπο με τον οποίο εξετάζονται οι υποψήφιοι, τα γλωσσικά επίπεδα και τι απαιτείται να γνωρίζει ο υποψήφιος σε καθένα από αυτά, τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προετοιμάζονται οι υποψήφιοι είτε μόνοι τους είτε από τους δασκάλους τους και τι απαιτείται, για να συμμετάσχουν στις εξετάσεις. Επίσης, δίνονται πληροφορίες για το χρόνο γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων στα εξεταστικά κέντρα και στους ενδιαφερομένους καθώς και για τις προϋποθέσεις και τον χρόνο χορήγησης των πιστοποιητικών. Στα παραρτήματα που βρίσκονται στο τέλος του *Οδηγού* περιέχονται συνοπτικά οι γνώσεις και οι γλωσσικές ικανότητες που πρέπει να διαθέτουν οι υποψήφιοι σε κάθε επίπεδο και χαρακτηριστικά δείγματα εξεταστικών θεμάτων.

¹ Το έντυπο αυτό είναι μεταφρασμένο στα αγγλικά, στα γαλλικά και στα γερμανικά· επίσης σε φωτοτυπημένη μορφή στα ιταλικά και στα ισπανικά. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να προμηθευτούν τον *Οδηγό* από το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (εφεξής Κ.Ε.Γ.) ή να τον βρουν στην ιστοσελίδα του Κ.Ε.Γ. στη διεύθυνση: www.greeklanguage.gr/certification και στη www.greek-language.gr

² Χρησιμοποιείται μόνο το αρσενικό γένος για λόγους οικονομίας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας και το έργο του

Το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας (εφεξής Κ.Ε.Γ.) είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου. Ιδρύθηκε και άρχισε να λειτουργεί το 1994 με έδρα τη Θεσσαλονίκη. Εποπτεύεται από το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και έχει οριστεί να είναι το εθνικό σημείο συγκέντρωσης και διανομής πληροφοριών για όλα τα ζητήματα που αφορούν την ελληνική γλώσσα και τη διδασκαλία της ως δεύτερης ή ξένης. Σκοποί του είναι: (α) η γενικότερη ενίσχυση και προώθηση της ελληνικής γλώσσας εντός και εκτός της Ελλάδας, (β) η μέσω αυτής τόνωση της εθνικής ταυτότητας των Ελλήνων της διασποράς, (γ) η οργάνωση της διδασκαλίας της σε αλλοδαπούς και ομογενείς, (δ) η στήριξη των διδασκόντων την ελληνική γλώσσα στο εξωτερικό και στο εσωτερικό, (ε) η παραγωγή διδακτικού υλικού και (στ) ό,τι άλλο συντελεί στην προβολή και διάδοση της ελληνικής γλώσσας.

Τα τέσσερα επιστημονικά του τμήματα – λεξικογραφίας, γλωσσολογίας, στήριξης και προβολής της ελληνικής γλώσσας, γλώσσας και λογοτεχνίας – έχουν αναλάβει την εκπόνηση πληθώρας ερευνητικών προγραμμάτων που αποβλέπουν στο να καλυφθούν χρόνια κενά και ελλείψεις στο χώρο της γλωσσικής εκπαίδευσης.

Η διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας στην Ελλάδα και το εξωτερικό

Η ελληνική, όπως είναι γνωστό, ανήκει στις λιγότερο ομιλούμενες/διδασκόμενες γλώσσες, συνεπώς ο αριθμός αυτών που τη διδάσκονται, συγκριτικά με άλλες ευρωπαϊκές γλώσσες, δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλος. Την τελευταία εικοσαετία, ωστόσο, γίνονται προσπάθειες και από κρατικούς φορείς και από ιδιώτες για την αύξηση αυτού του αριθμού στην Ελλάδα και σε χώρες εκτός αυτής.

α. Ελλάδα

Στην Ελλάδα η αύξηση του αριθμού όσων διδάσκονται την ελληνική ως ξένη/δεύτερη γλώσσα είναι σαφής και σημαντική. Τα προγράμματα διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας, που οργανώνονται από διάφορους φορείς, απευθύνονται σε αλλοδαπούς και σε ομογενείς που πρόκειται να εργαστούν ή να παραμείνουν στην Ελλάδα για οικογενειακούς λόγους, σε καθηγητές και φοιτητές ανθρωπιστικών επιστημών ή σε αλλοδαπούς που απλώς θέλουν να μάθουν ελληνικά για να γνωρίσουν καλύτερα την Ελλάδα και τους Έλληνες. Τα προγράμματα αυτά τα παρακολουθούν και δάσκαλοι/καθηγητές της ελληνικής, αλλοδαποί ή/και ομογενείς του εξωτερικού, με στόχο να βελτιώσουν το επίπεδο επάρκειάς τους στην ελληνική, αλλά και να πληροφορηθούν ή να επιμορφωθούν σχετικά με νέες μεθόδους διδασκαλίας ξένων γλωσσών και νέο διδακτικό υλικό.

Μέχρι το τέλος του 1960 δεν υπήρχε συστηματικά οργανωμένο πρόγραμμα στο χώρο αυτό. Τα ελληνικά διδάσκονταν περιστασιακά και ο αριθμός αυτών που μάθαιναν τη γλώσσα στην Ελλάδα ήταν πολύ περιορισμένος. Είχαν ήδη, όμως, αρχίσει να έρχονται ξένοι για σπουδές και δεν ήταν δυνατό να παρακολουθήσουν τα πανεπιστημιακά τους μαθήματα χωρίς να γνωρίζουν τη γλώσσα. Έτσι άρχισε, όχι οργανωμένα, με βάση τα στοιχεία που υπάρχουν, το 1962 η διδασκαλία της ελληνικής στους υποψηφίους φοιτητές, στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης (εφεξής Α.Π.Θ.). Κάτι ανάλογο γινόταν την ίδια εποχή και στη Φοιτητική Λέσχη του Πανεπιστημίου της Αθήνας. Τα πρώτα μαθήματα που γίνονται σ' ένα οργανωμένο θεσμικά πλαίσιο είναι αυτά του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ. το 1970. Η εκμάθηση της γλώσσας πριν εγγραφούν οι ξένοι φοιτητές στα ελληνικά ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα γίνεται υποχρεωτική. Το 1974 το Ίδρυμα Μελετών Χερσονήσου του Αίμου (Ι.Μ.Χ.Α.) αρχίζει να διοργανώνει, και συνεχίζει μέχρι και σήμερα, θερινά εντατικά μαθήματα. Κατόπιν αρχίζουν, όπως φαίνεται από τις εφημερίδες της κυβέρνησης, οργανωμένα μαθήματα και στο Διδασκαλείο Ξένων Γλωσσών της Λέσχης του Πανεπιστημίου της Αθήνας το 1975. Τμήματα διδασκαλίας/εκμάθησης της ελληνικής άρχισαν να λειτουργούν στη Χ.Ε.Ν., στη Χ.Α.Ν., στη Σχολή Ικάρων στην Αθήνα, καθώς και σε φροντιστήρια και σε ιδιωτικά κέντρα γλωσσών. Σήμερα προσφέρονται μαθήματα ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας σχεδόν σε όλα τα πανεπιστήμια της χώρας, από ιδιώτες σε διάφορα μέρη της Ελλάδας και για τους ομογενείς στα κέντρα υποδοχής τους. Η ελληνική διδάσκεται ως δεύτερη γλώσσα και σε σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στα οποία φοιτούν παιδιά ομογενών και αλλοδαπών.

β. Εκτός Ελλάδας

Στο εξωτερικό στα πανεπιστημιακά τμήματα ελληνικής γλώσσας, αρχαίας και νέας, παρουσιάζεται μία σημαντική μείωση του αριθμού των φοιτητών που παρακολουθούν αυτές τις σχολές με αποτέλεσμα πολλά πανεπιστήμια στο πλαίσιο των περικοπών τους, λόγω έλλειψης πόρων, να κλείνουν τα λεγόμενα “μικρά” τμήματα. Τα στοιχεία και οι πληροφορίες που έχουν συλλεχθεί είναι πιο ενθαρρυντικά για τα προγράμματα που διοργανώνονται από φορείς εκτός του πανεπιστημιακού περιβάλλοντος. Ελληνικές κοινότητες, κέντρα γλωσσών και λαϊκά πανεπιστήμια οργανώνουν προγράμματα διδασκαλίας της νέας ελληνικής με αρκετά ικανοποιητικό αριθμό μαθητών. Πολλοί από αυτούς που μαθαίνουν ελληνικά είναι ομογενείς που προσπαθούν παράλληλα με την πολιτιστική κληρονομιά να διατηρήσουν και την ελληνική γλώσσα.

Αναγνωρισμένα πιστοποιητικά ελληνομάθειας

Οι μόνες “βεβαιώσεις” ελληνομάθειας ως το 1998 που είχαν την κρατική αναγνώριση ήταν αυτές του Σχολείου Νέας Ελληνικής του Α.Π.Θ. και του αντίστοιχου τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Οι βεβαιώσεις αυτές είναι απαραίτητες για την εγγραφή των αλλογενών και ομογενών που επιθυμούν να φοιτήσουν σε ελληνικά ανώτερα και ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα. Στις εξετάσεις που διοργανώνονται από τους δύο φορείς παίρνει μέρος το κοινό που έχει τη δυνατότητα να βρίσκεται και να διδάσκεται τη γλώσσα στην Ελλάδα. Για τους υπόλοιπους που διδάσκονται την ελληνική εκτός Ελλάδας ως το Μάιο του 1999, δεν υπήρχε καμία δυνατότητα αναγνωρισμένης πιστοποίησης της ελληνομάθειάς τους.

Το πιστοποιητικό ελληνομάθειας που θεσμοθετήθηκε το Νοέμβριο του 1998 (ΠΔ 363/98) από το Υπουργείο Παιδείας ικανοποιεί ένα πάγιο αίτημα διδασκόντων και διδασκομένων την ελληνική ως ξένη/δεύτερη στην Ελλάδα και στο εξωτερικό για έναν κρατικό τίτλο ελληνομάθειας σε διάφορα επίπεδα. Η συνολική και αποκλειστική εποπτεία και ευθύνη διοργάνωσης των σχετικών εξετάσεων έχει ανατεθεί στο Τμήμα Στήριξης και Προβολής της Ελληνικής Γλώσσας του Κ.Ε.Γ., το οποίο διοργάνωσε τις σχετικές εξετάσεις για πρώτη φορά το 1999.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΟΜΑΘΕΙΑΣ

Χαρακτηριστικά των εξεταστικών θεμάτων για την πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας

Τα επίπεδα για τα οποία χορηγείται το πιστοποιητικό στους επιτυγχόντες στις σχετικές εξετάσεις είναι έξι: Α1 (Α1 για παιδιά από 8 έως 12 ετών και Α1 για εφήβους και ενηλίκους), Α2, Β1, Β2, Γ1, Γ2³. Στα τρία χαμηλότερα επίπεδα (Α1, Α2 και Β1) εξετάζονται οι τέσσερις γλωσσικές δεξιότητες, δηλαδή η κατανόηση προφορικού και γραπτού λόγου και η παραγωγή γραπτού και προφορικού λόγου. Στα τρία υψηλότερα επίπεδα (Β2, Γ1 και Γ2) εκτός από τις παραπάνω τέσσερις δεξιότητες, εξετάζεται και η *χρήση της γλώσσας*, η οποία εστιάζει στη γραμματική (μορφολογία και σύνταξη) και στο λεξιλόγιο.

Το πιστοποιητικό, ακόμη και στο πιο προχωρημένο επίπεδο, **δεν αποδεικνύει** την επάρκεια του κατόχου του για τη διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.

Τα εξεταστικά θέματα απευθύνονται σε κοινό με γενικές γλωσσικές ανάγκες, το περιεχόμενό τους είναι γενικού ενδιαφέροντος και ο προσανατολισμός τους είναι επικοινωνιακός. Η επικοινωνιακή προσέγγιση στην αξιολόγηση δίνει έμφαση όχι μόνο στη γραμματική ακρίβεια και ορθότητα, αλλά και στην ικανότητα του εξεταζόμενου να λειτουργήσει αποτελεσματικά μέσα από τη γλώσσα σε ορισμένο χώρο και σ' ένα συγκεκριμένο γλωσσικό περιβάλλον, φιλικό ή τυπικό. Διαχωρίζονται οι δεξιότητες που εξετάζονται, διατυπώνονται με σαφήνεια ο τρόπος και το μέσο με τα οποία γίνεται η εξέταση, ο τρόπος με τον οποίο καλούνται να απαντήσουν οι εξεταζόμενοι και δηλώνεται ο αριθμός και η έκταση των ορθών απαντήσεων. Οι εξεταστικές δοκιμασίες για την πιστοποίηση της επάρκειας της ελληνομάθειας:

- είναι διαφανείς, ρεαλιστικές, έγκυρες, αξιόπιστες και αντικειμενικές
- έχουν άμεση σχέση με τις δραστηριότητες της καθημερινής ζωής
- ανταποκρίνονται στις ανάγκες των εξεταζομένων
- επιδιώκουν τη χρήση της γλώσσας σε περιβάλλον συναφές με τους σκοπούς και τις ανάγκες των εξεταζομένων
- δε δημιουργούν αδικαιολόγητη αγωνία και άγχος στους εξεταζομένους

³ Το Α1 είναι το πρώτο και το χαμηλότερο επίπεδο, ενώ το Γ2 είναι το τελευταίο και το υψηλότερο από την άποψη γνώσεων και γλωσσικών ικανοτήτων των υποψηφίων σύμφωνα με το Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τις γλώσσες(**ΚΕΠΑ**).

- έχουν όσο το δυνατό πιο αυθεντικά και ενδιαφέροντα θέματα τα οποία αντικατοπτρίζουν καταστάσεις της πραγματικής ζωής. Οι ερωτήσεις τοποθετούνται σε όσο το δυνατό πιο εμπράγματο πλαίσιο και ρεαλιστική διαδικασία
- δεν πραγματεύονται θέματα που μπορεί να ενοχλήσουν τους εξεταζομένους (αν και δεν είναι πάντα προβλέψιμο ποιο θέμα μπορεί να ενοχλήσει έναν εξεταζόμενο)
- λαμβάνουν υπόψη το φύλο, την ιδιότητα, ως ένα σημείο, την προσωπικότητα των εξεταζομένων, τις πιθανές γνώσεις ή εμπειρίες που έχουν οι εξεταζόμενοι, ώστε να μη συμπεριλαμβάνονται στα θέματα άγνωστες ή εξειδικευμένες έννοιες, π.χ. ορολογία.

Από τον υποψήφιο, ανάλογα με το επίπεδο, απαιτείται (βλ. και παράρτημα Α):

- να μπορεί να αναπτύσσει τις ιδέες του γύρω από θέματα του ενδιαφέροντός του ή να μπορεί να διηγείται και να συνομιλεί με τρόπο αποδεκτό και σύμφωνα με τις γλωσσικές συμβάσεις
- να γνωρίζει και να χρησιμοποιεί τις κατάλληλες γλωσσικές πράξεις για να εκφράσει επιθυμία, απορία, ευχαρίστηση, για να ζητήσει και να δώσει διάφορες πληροφορίες κτλ., χρησιμοποιώντας πάντα το κατάλληλο ύφος στο κατάλληλο γλωσσικό περιβάλλον και μέσα στις κατάλληλες κοινωνικοπολιτιστικές καταστάσεις
- να κάνει σαφείς τις προθέσεις του
- να μπορεί να επιχειρηματολογεί και να αντικρούει επιχειρήματα με γλώσσα φυσική, δυναμική, πλούσια και σαφή.

Η χρησιμότητα και η χρηστικότητα του πιστοποιητικού ελληνομάθειας

Το πιστοποιητικό επάρκειας της ελληνομάθειας:

- δίνει τη δυνατότητα στο χρήστη της ελληνικής να έχει τη γνώμη ενός άλλου πιο ειδικού και αντικειμενικού κριτή για το επίπεδο των γνώσεων και δεξιοτήτων του
- αποδεικνύει το επίπεδο της επάρκειας της ελληνομάθειας του κατόχου στην αγορά εργασίας
- θεωρείται προϋπόθεση για την εξάσκηση διάφορων επαγγελματών στην Ελλάδα
- δίνει τη δυνατότητα σε ευρωπαίους πολίτες, κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να συμμετέχουν σε διαγωνισμούς του Α.Σ.Ε.Π. (το ΑΣΕΠ σε κάθε προκήρυξη του προσδιορίζει το επίπεδο του απαιτούμενου πιστοποιητικού για χρήση στο δημόσιο)

- δίνει τη δυνατότητα σε αλλογενείς/αλλοδαπούς που είναι κάτοχοι πιστοποιητικού Β2 επιπέδου να εγγραφούν σε ελληνικό ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα (υπ. απόφαση Φ 152/Β6/1504/30-5-2001 - ΦΕΚ 659 Τ. Β')
- δίνει τη δυνατότητα σε ευρωπαίους πολίτες, κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που είναι κάτοχοι του πιστοποιητικού Γ2 επιπέδου να αποδείξουν την πλήρη γνώση και την άνετη χρήση της ελληνικής γλώσσας σε περίπτωση που επιθυμούν να διεκδικήσουν διορισμό στο χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης.

Ημερομηνίες εξετάσεων

Οι εξετάσεις για όλα τα επίπεδα διενεργούνται προς το παρόν μία φορά το χρόνο, κάθε Μάιο. Οι ημερομηνίες εξετάσεων και υποβολής αιτήσεων για τη συμμετοχή στις εξετάσεις ανακοινώνονται στα εξεταστικά κέντρα και στους ενδιαφερομένους στις αρχές κάθε ακαδημαϊκού έτους και είναι κοινές για όλα τα εξεταστικά κέντρα σε όλο τον κόσμο.

Εξεταστικά κέντρα

Το Κ.Ε.Γ. έχει τη γενική ευθύνη για τη λειτουργία των εξεταστικών κέντρων. Εξεταστικά κέντρα έχουν αναγνωριστεί και λειτουργούν στην Ευρώπη, στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, στον Καναδά, στη Νότια Αμερική, στη Βόρεια και Νότια Αφρική, στην Ασία και στην Αυστραλία.

Τα κέντρα που επιθυμούν να αναγνωριστούν ως εξεταστικά για τις εξετάσεις πιστοποίησης ελληνομάθειας πρέπει να συμπληρώσουν τη σχετική ηλεκτρονική αίτησή⁴ και να στείλουν τα έντυπα στη Γραμματεία του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας ως το τέλος της δεύτερης εβδομάδας του Νοεμβρίου κάθε έτους. Ειδική επιτροπή εξετάζει τις αιτήσεις και κρίνει αν τα υποψήφια κέντρα πληρούν τις απαραίτητες προϋποθέσεις για να αναλάβουν τη διεξαγωγή των εξετάσεων και αποστέλλει θετική ή αρνητική απάντηση ως το τέλος του Νοεμβρίου κάθε έτους. Η αναγνώριση των εξεταστικών κέντρων ισχύει για ένα ημερολογιακό έτος. Αν δεν προκύψει στο μεταξύ κάποιο πρόβλημα, η αναγνώριση εξακολουθεί να ισχύει, χωρίς να απαιτείται η υποβολή νέας αίτησης.

Περαισσότερες πληροφορίες για τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για την αναγνώριση και τους όρους λειτουργίας των εξεταστικών κέντρων αποστέλλονται στους ενδιαφερόμενους μαζί με τη σχετική έντυπη αίτηση.

⁴ Μπορείτε να τη βρείτε στην ηλεκτρονική σελίδα <http://www.greek-language.gr/certification/centers/application.html>

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

Διάρθρωση των ομάδων εργασίας της Πιστοποίησης Επάρκειας της Ελληνομάθειας

Η διοργάνωση των εξετάσεων της πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας έχει ανατεθεί στο Τμήμα Στήριξης και Προβολής της Ελληνικής Γλώσσας του Κ.Ε.Γ. Σύμφωνα με τις ανάγκες που προκύπτουν για την απρόσκοπτη διοργάνωση και διεξαγωγή των εξετάσεων, κρίθηκε απαραίτητο από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κ.Ε.Γ. να καταρτιστούν οι παρακάτω ομάδες εργασίας:

- τριμελής επιστημονική επιτροπή: υπεύθυνη για όλες τις αποφάσεις που αφορούν τα επιστημονικά και διοικητικά θέματα.
- ομάδα ερευνητών για τον σχεδιασμό των εξεταστικών θεμάτων: υπεύθυνη για τη συλλογή, επιλογή και συγγραφή των εξεταστικών θεμάτων τα οποία υποβάλλονται προς έγκριση στα μέλη της επιστημονικής επιτροπής
- α΄ ομάδα αξιολογητών: υπεύθυνη για την πρώτη διόρθωση και αξιολόγηση των εξεταστικών τετραδίων
- β΄ ομάδα αξιολογητών: υπεύθυνη για τη δεύτερη διόρθωση και αξιολόγηση των εξεταστικών τετραδίων
- επιστημονική ομάδα υπεύθυνη για την επαναξιολόγηση των εξεταστικών τετραδίων, την εξέταση της παραγωγής προφορικού λόγου και την έκδοση των τελικών αποτελεσμάτων που υποβάλλονται προς έγκριση στην τριμελή επιστημονική επιτροπή
- επιστημονική ομάδα υπεύθυνη για τη στατιστική ανάλυση και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων
- οικονομική υπηρεσία υπεύθυνη για θέματα οικονομικής φύσης
- γραμματεία υπεύθυνη για τη διεκπεραίωση των διοικητικών θεμάτων που αφορούν τις εξετάσεις πιστοποίησης.

Διαδικασία που ακολουθείται για το σχεδιασμό των εξεταστικών θεμάτων

Η διαδικασία που ακολουθείται για τον σχεδιασμό και την παραγωγή των εξεταστικών θεμάτων αποτελείται από τα παρακάτω στάδια:

- εντοπισμός των γλωσσικών στοιχείων που εξετάζονται σε κάθε επίπεδο, σύμφωνα με όσα έχουν καταγραφεί στο *Νέο Αναλυτικό Εξεταστικό Πρόγραμμα* (σύντομη περιγραφή για κάθε ένα από τα νέα επίπεδα έχει αναρτηθεί στο www.greeklanguage.gr/certification)
- συλλογή και επιλογή κειμένων-θεμάτων
- επιλογή τύπων ασκήσεων
- επιλογή και δοκιμαστική εφαρμογή εξεταστικών θεμάτων
- συγγραφή και διόρθωση/βελτίωση των θεμάτων
- παραγωγή των εξεταστικών τετραδίων
- ηχογράφηση των θεμάτων κατανόησης προφορικού λόγου
- αποστολή του εξεταστικού υλικού στα εξεταστικά κέντρα
- διενέργεια των εξετάσεων
- αποστολή προς το Κ.Ε.Γ. όλου του εξεταστικού υλικού
- διόρθωση/αξιολόγηση/επαναξιολόγηση των εξεταστικών τετραδίων
- έλεγχος των κασετών/CDs της προφορικής εξέτασης
- αναλυτικά αποτελέσματα και αποστολή τους στα εξεταστικά κέντρα (2ο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου)
- αποστολή πιστοποιητικών (τέλος Σεπτεμβρίου)

Δομή των εξεταστικών δοκιμασιών

Οι δεξιότητες που εξετάζονται στα τρία χαμηλότερα επίπεδα, δηλαδή στο Α1, στο Α2 και στο Β1 είναι τέσσερις: 1) κατανόηση γραπτού λόγου, 2) κατανόηση προφορικού λόγου 3) παραγωγή γραπτού λόγου και 4) παραγωγή προφορικού λόγου. Οι δεξιότητες που εξετάζονται στα τρία υψηλότερα επίπεδα, δηλαδή στο Β2, στο Γ1 και στο Γ2 είναι πέντε: 1) κατανόηση γραπτού λόγου, 2) χρήση γλώσσας, 3) κατανόηση προφορικού λόγου, 4) παραγωγή γραπτού λόγου και 5) παραγωγή προφορικού λόγου.

Κατανόηση γραπτού λόγου

Επίπεδο	Ερωτήματα	Διάρκεια	% βαθμολογίας
---------	-----------	----------	---------------

A1	4	30 λεπτά	25
A2	4	30 λεπτά	25
B1	4	40 λεπτά	25
B2	3	45 λεπτά	20
Γ1	4	55 λεπτά	20
Γ2	4	55 λεπτά	20

Κατανόηση προφορικού λόγου

Επίπεδο	Ερωτήματα	Διάρκεια	Μέσο	% βαθμολογίας (Μονάδες)
A1	4	25 λεπτά	CD	25
A2	4	25 λεπτά	CD	25
B1	2	25 λεπτά	CD	25
B2	2	30 λεπτά	CD	20
Γ1	2	40 λεπτά	CD	20
Γ2	2	40 λεπτά	CD	20

Παραγωγή γραπτού λόγου

Επίπεδο	Μέρη	Διάρκεια	% βαθμολογίας
A1	2	40 λεπτά	25
A2	2	45 λεπτά	25
B1	2	55 λεπτά	25

B2	2	85 λεπτά	20
Γ1	2	100 λεπτά	20
Γ2	2	115 λεπτά	20

Παραγωγή προφορικού λόγου

Επίπεδο	Εξεταστές	Εξεταζόμενοι	Διάρκεια	% βαθμολογίας
A1	2	2	10-12 λεπτά	25
A2	2	2	12 λεπτά	25
B1	2	2	12 λεπτά	25
B2	2	2	15 λεπτά	20
Γ1	2	2	20 λεπτά	20
Γ2	2	2	20 λεπτά	20

Χρήση γλώσσας

Επίπεδο	Ερωτήματα	Διάρκεια	% βαθμολογίας
B2	3	30 λεπτά	20
Γ1	4	30 λεπτά	20
Γ2	4	30 λεπτά	20

Περιεχόμενο εξεταστικών θεμάτων και τύποι ασκήσεων

Τα κείμενα με τη μορφή διαλόγου ή συνεχούς λόγου, σε τυπικό ή καθημερινό/φιλικό ύφος, στα οποία καλούνται να εξεταστούν οι υποψήφιοι, είναι αυθεντικά ή διασκευασμένα και ανταποκρίνονται σε ευρύ φάσμα ενδιαφερόντων. Τα εξεταστικά θέματα πλησιάζουν πάρα πολύ τις πραγματικές καταστάσεις, στις οποίες καλούνται οι υποψήφιοι να ανταποκριθούν, όπως θα έκαναν σε καθημερινές εκδηλώσεις τους, χρησιμοποιώντας τη γλώσσα-στόχο. Έτσι, το μέρος της κατανόησης προφορικού λόγου αποτελείται από ηχογραφημένους διαλόγους ή μονολόγους, ενώ για την κατανόηση γραπτού λόγου χρησιμοποιούνται αυθεντικά κείμενα με κάποιες μικρές διασκευές, αν αυτό θεωρηθεί απαραίτητο. Η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου είναι καθοδηγούμενη ή ελεύθερη, ανάλογα με το επίπεδο στο οποίο εξετάζονται οι υποψήφιοι. Στην παραγωγή προφορικού λόγου οι υποψήφιοι, που εξετάζονται ανά ζεύγη και αξιολογούνται από δύο αξιολογητές, καλούνται να πάρουν μέρος σε παιχνίδι ρόλων στα πρώτα επίπεδα ή σε συζήτηση στα προχωρημένα, αναπτύσσοντας επιχειρήματα ή εκφράζοντας προσωπικές τους απόψεις πάνω σε ορισμένα θέματα που σχετίζονται με καθημερινές καταστάσεις. Είναι υποχρέωση των εξεταστικών κέντρων να ηχογραφούν την παραγωγή προφορικού λόγου. Οι ηχογραφημένες συνεντεύξεις των υποψηφίων είναι απόρρητες, αποστέλλονται στο Κ.Ε.Γ. και φυλάσσονται εκεί για δύο χρόνια ως αποδεικτικό της επίδοσης των υποψηφίων στην παραγωγή προφορικού λόγου. Το ίδιο ισχύει και για τα χρησιμοποιημένα εξεταστικά τετράδια.

Ανάλογα με τον τύπο της άσκησης, οι υποψήφιοι καλούνται μεταξύ άλλων:

- να αναγνωρίσουν αν οι προτάσεις που διαβάζουν είναι σωστές ή λάθος με βάση αυτά που διαβάζουν ή ακούν
- να συνδέσουν εικόνες ή άλλα οπτικά βοηθήματα με την ιστορία που διαβάζουν ή ακούν
- να συμπληρώσουν πίνακες με πολύ σύντομες σημειώσεις ή με άλλον τρόπο που τους υποδεικνύεται
- να συνδυάσουν σωστά τμήματα προτάσεων με βάση πληροφορίες κειμένου που διαβάζουν
- να βάλουν στη σωστή σειρά διάφορες εικόνες, αποκλείοντας αυτές που δεν έχουν σχέση με την ιστορία ή με τον διάλογο που ακούν ή διαβάζουν
- να επιλέξουν από τρεις/τέσσερις επιλογές τη μόνη ορθή (αυτή που συμφωνεί με το κείμενο που διαβάζουν ή ακούν)
- να αντιστοιχίσουν τις παραγράφους ενός γραπτού κειμένου με τον σχετικό τίτλο

- να εντοπίσουν τη συνέχεια παραγράφων ενός κειμένου ώστε να αποκατασταθεί η συνοχή του
- να συμπληρώσουν κενά ενός γραπτού κειμένου ή μίας περίληψης με τις κατάλληλες λέξεις
- να συμπληρώσουν κενά ενός γραπτού κειμένου με λέξεις που είναι παράγωγα ή/και σύνθετα των λέξεων σε πίνακα
- να συγκρίνουν σε πίνακα πληροφορίες που ακούν
- να βρουν τις επιπλέον λέξεις ή τις λανθασμένες λέξεις ή τις λέξεις που λείπουν σε ένα γραπτό κείμενο
- να εντοπίσουν μέσα σε γραπτό κείμενο συνώνυμα λέξεων που δίνονται σε πίνακα
- να συμπληρώσουν/να γράψουν αιτήσεις
- να γράψουν φιλικές ή επίσημες επιστολές
- να περιγράψουν πρόσωπα, γεγονότα ή χώρους
- να γράψουν σύντομες σημειώσεις για κάποιο θέμα της καθημερινότητάς τους
- να γράψουν μία κάρτα ή μία πρόσκληση
- να διατυπώσουν γραπτά τις απόψεις τους
- να αναπτύξουν τα επιχειρήματά τους σχετικά με κάποιο θέμα
- να τοποθετηθούν για κάποιο κοινωνικό πρόβλημα
- να γράψουν μία ιστορία με συγκεκριμένη αρχή ή συγκεκριμένο τέλος
- να γράψουν κείμενο (πληροφοριακό, αφηγηματικό ή άλλο) που θα δημοσιευθεί σε εφημερίδα ή άλλο μέσο
- να δώσουν σύντομες πληροφορίες για τον εαυτό τους
- να ζητήσουν πληροφορίες σε δημόσιες υπηρεσίες, καταστήματα κ.ά.
- να εκφράσουν την άποψή τους για θέματα που τους ενδιαφέρουν
- να χρησιμοποιήσουν επιχειρήματα, για να στηρίξουν την άποψή τους σε μία συζήτηση

Βοηθητικό υλικό

Το Κ.Ε.Γ έχει εκδώσει σειρά διδακτικών βιβλίων και εγχειριδίων για την προετοιμασία των υποψήφιων για τις εξετάσεις πιστοποίησης της ελληνομάθειας:

1. ΚΛΙΚ στα ελληνικά. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Επίπεδο Α1. Βασικός χρήστης (Μ. Καρακώργιου, Β. Παναγιωτίδου)
2. ΚΛΙΚ στα ελληνικά. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Επίπεδο Α2. Βασικός χρήστης (Μ. Καρακώργιου, Β. Παναγιωτίδου)
3. ΚΛΙΚ στα ελληνικά. Μέθοδος εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας. Επίπεδο Β1. Ανεξάρτητος χρήστης (Μ. Καρακώργιου, Β. Παναγιωτίδου)
4. Πιστοποίηση Επάρκειας της Ελληνομάθειας, Δείγματα εξεταστικών θεμάτων, Επίπεδο Β2 (Θωμαή Δαλπαναγιώτη, Αγορίτσα Παπαχατζή, Δημήτριος Τζιμώκας)

Το Κ.Ε.Γ. διαθέτει επίσης στους ενδιαφερομένους το παρακάτω βοηθητικό υλικό:

1. *Πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας. Νέο Αναλυτικό εξεταστικό πρόγραμμα.* Σ' αυτόν τον τόμο περιγράφονται οι γενικοί και οι ειδικοί στόχοι για την κάθε δεξιότητα, οι επικοινωνιακές καταστάσεις τις οποίες οφείλει να κατανοεί και στις οποίες θα πρέπει να είναι σε θέση να συμμετέχει ο υποψήφιος, τα γραμματικά, συντακτικά και λεξιλογικά στοιχεία τη χρήση των οποίων οφείλει να γνωρίζει ο χρήστης της ελληνικής. Ο τόμος αυτός είναι αποτέλεσμα ερευνητικού προγράμματος του Κ.Ε.Γ. Η ερευνητική ομάδα που εργάστηκε σ' αυτό το πρόγραμμα συγκέντρωσε στοιχεία και πληροφορίες γύρω από τις γενικές γλωσσικές ανάγκες των χρηστών της ελληνικής ως ξένης/δευτέρας γλώσσας από: α) τη σχετική βιβλιογραφία, β) προγράμματα που αναπτύσσονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης σχετικά με την αποτελεσματικότερη διδασκαλία/εκμάθηση των γλωσσών, τους τρόπους αξιολόγησης της επίδοσης των μαθητών μιας ξένης γλώσσας και τον καθορισμό των επιπέδων, γ) άλλα συστήματα πιστοποίησης της γλωσσικής επάρκειας, και δ) την εμπειρία που αποκτήθηκε από τη διεξαγωγή εξετάσεων πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας στο πλαίσιο της συνεργασίας του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας – Α.Π.Θ. με άλλα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά ιδρύματα-μέλη του Consortium για την Πιστοποίηση Επάρκειας στις Ξένες Γλώσσες.

2. *Οδηγός για τις εξετάσεις πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας.*
3. Εξεταστικά τετράδια και CDs περασμένων ετών (επίπεδο Α, Β, Γ και Δ). Η σειρά αυτή μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την εξάσκηση υποψηφίων στις εξετάσεις ελληνομάθειας με βάση την αντιστοιχία των παλαιών και νέων επιπέδων (Α=Α2, Β=Β1, Γ=Β2, Δ=Γ2). Ωστόσο είναι σημαντικό να γνωρίζουν οι υποψήφιοι τη νέα δομή των εξεταστικών δοκιμασιών, η οποία υπάρχει στην ιστοσελίδα της πιστοποίησης επάρκειας ελληνομάθειας (<http://www.greeklanguage.gr/certification/node/119>).
4. Δείγματα εξεταστικών θεμάτων για όλα τα επίπεδα ελληνομάθειας που βρίσκονται αναρτημένα στην ιστοσελίδα της πιστοποίησης (<http://www.greeklanguage.gr/certification/node/12>).

Επιπλέον, το επιστημονικό προσωπικό της πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας ανταποκρίνεται σε αιτήματα για ενημερωτικά/επιμορφωτικά σεμινάρια που έχουν ως στόχο τους να ενημερώσουν και να βοηθήσουν τους διδάσκοντες να κατανοήσουν καλύτερα το εξεταστικό σύστημα και να προετοιμάσουν πιο αποτελεσματικά τους μαθητές τους.

Όλο το έντυπο υλικό που παράγεται αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία αποκλειστικά του Κ.Ε.Γ.

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή του συνόλου ή μέρους του περιεχομένου των εξεταστικών τετραδίων, χωρίς τη γραπτή έγκριση του Κ.Ε.Γ. Τα εξεταστικά τετράδια που έχουν συμπληρωθεί από τους υποψηφίους και το ηχογραφημένο υλικό κατά τη διάρκεια της προφορικής εξέτασης, καθώς και όλο το άλλο υλικό που έχει συμπληρωθεί από τους ίδιους ή τα εξεταστικά κέντρα παραμένουν στο Κ.Ε.Γ. και αποτελούν ιδιοκτησία του. Μέρος αυτού του υλικού παραμένει στο αρχείο του, ενώ το σύνολο των εξεταστικών τετραδίων καταστρέφεται, αφού παρέλθουν δύο έτη από τη διεξαγωγή των εξετάσεων και την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Οι απαντήσεις των υποψηφίων υπόκεινται σε στατιστική ανάλυση. Στα συμπεράσματα, τα οποία χρησιμοποιούνται για ερευνητικούς σκοπούς, δε γίνεται αναφορά σε στοιχεία του εξεταστικού κέντρου ούτε σε στοιχεία της ταυτότητας των υποψηφίων.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΥΠΟΨΗΦΙΟΥΣ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Αιτήσεις, αποτελέσματα, πιστοποιητικά

Όσοι επιθυμούν να συμμετέχουν στις εξετάσεις ελληνομάθειας θα πρέπει στο χρονικό διάστημα που ορίζεται κάθε χρόνο από το Κ.Ε.Γ., να υποβάλουν αίτηση και να καταβάλουν το ποσό της συμμετοχής τους στις εξετάσεις, το ύψος του οποίου ορίζεται, επίσης, από το Κ.Ε.Γ. κάθε χρόνο. Οι αιτήσεις υποβάλλονται ηλεκτρονικά και τα εξέταστρα καταβάλλονται στα κατά τόπους αναγνωρισμένα εξεταστικά κέντρα και όχι απευθείας στο Κ.Ε.Γ.

Δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις έχουν οι υποψήφιοι που έχουν συμπληρώσει το 8^ο έτος της ηλικίας τους την 31^η Μαΐου του τρέχοντος έτους. Ειδικότερα, δικαίωμα συμμετοχής στις εξετάσεις για το επίπεδο *A1 για παιδιά 8-12 ετών* έχουν τα παιδιά αλλοδαπών, αλλογενών και ομογενών που είναι 8–12 ετών (έχουν συμπληρώσει το 8^ο έτος και δεν έχουν υπερβεί το 12^ο την 31^η Μαΐου του τρέχοντος έτους). Πρέπει να συστήνεται στους υποψηφίους ηλικίας κάτω των 16 ετών να μην επιδιώκουν τη συμμετοχή τους στις εξετάσεις του Β2, του Γ1 και του Γ2 επιπέδου, γιατί το περιεχόμενο των εξεταστικών θεμάτων απαιτεί γνώσεις και εμπειρίες που δε διαθέτουν οι μικρής ηλικίας υποψήφιοι.

Κάθε υποψήφιος έχει δικαίωμα να εξεταστεί σε περισσότερα από ένα επίπεδα, εφόσον βέβαια καταβάλει το ποσό που απαιτείται για τη συμμετοχή του στις εξετάσεις κάθε επιπέδου. Υπογραμμίζεται ότι **σε καμιά περίπτωση και για κανένα λόγο δεν επιστρέφεται το ποσό συμμετοχής που καταβάλλεται από τους υποψηφίους, αν τελικώς δεν πάρουν μέρος στις εξετάσεις. Επίσης σε καμία περίπτωση δεν αντικαθίσταται υποψήφιος που αποχωρεί από κάποιον άλλον που θέλει να πάρει μέρος στις εξετάσεις.**

Το Κ.Ε.Γ., σε συνεννόηση με τα εξεταστικά κέντρα, μπορεί να προβεί σε ειδικές ρυθμίσεις για υποψηφίους με ειδικές ανάγκες (λ.χ. να δοθεί περισσότερος χρόνος στη γραπτή εξέταση ή περισσότερα διαλείμματα ή μεταγραφή θεμάτων στο σύστημα *Braille* για τυφλούς κτλ.). Οι ειδικές ρυθμίσεις γίνονται κατά περίπτωση και ύστερα από σχετικό αίτημα του υποψήφιου, το οποίο υποβάλλεται στο εξεταστικό κέντρο και στο Κ.Ε.Γ. ταυτόχρονα με την υποβολή της αίτησης συμμετοχής **και συνοδεύεται από διάγνωση επίσημου φορέα.**

Η αίτηση συμμετοχής πρέπει να συμπληρώνεται πολύ προσεκτικά. Το ονοματεπώνυμο κάθε υποψήφιου πρέπει να αναγράφεται με κεφαλαία γράμματα, όπως ακριβώς είναι γραμμένο στο αποδεικτικό ταυτότητας που προσκομίζουν οι

υποψήφιοι (**διπλό όνομα/διπλό επίθετο**). Πολύ προσεκτικά πρέπει να σημειώνεται και το επίπεδο στο οποίο επιθυμούν να εξεταστούν. Κανένα λάθος δεν αναγνωρίζεται σε δήλωση του επιπέδου από τη στιγμή που οι αιτήσεις σταλούν στο Κ.Ε.Γ

Μαζί με την αίτησή τους οι υποψήφιοι είναι υποχρεωμένοι να συμπληρώσουν (για στατιστικούς λόγους) ένα ερωτηματολόγιο.

Για να χορηγηθεί πιστοποιητικό ελληνομάθειας, πρέπει ο υποψήφιος να επιτύχει και στις τέσσερις/πέντε δεξιότητες (κατανόηση και παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου και χρήση γλώσσας) **συγκεντρώνοντας τουλάχιστον το 60% της βαθμολογίας της κάθε δεξιότητας**. Αν αποτύχει έστω και σε μία δεξιότητα, αποτυγχάνει συνολικά. Στη δεξιότητα παραγωγής γραπτού λόγου και στην κατανόηση γραπτού λόγου (ασκήσεις με σημειώσεις) ο υποψήφιος πρέπει να χρησιμοποιεί πεζά γράμματα. Τα αναλυτικά αποτελέσματα των εξετάσεων αποστέλλονται στα εξεταστικά κέντρα το δεύτερο δεκαπενθήμερο του Ιουλίου και αναφέρουν σε ποιες δεξιότητες έχει επιτύχει ή αποτύχει ο υποψήφιος με τις ενδείξεις «Επιτυχία-Αποτυχία». Οι υποψήφιοι ενημερώνονται για τα **αποτελέσματα είτε από το εξεταστικό κέντρο, είτε από την ιστοσελίδα της πιστοποίησης χρησιμοποιώντας τον κωδικό υποψηφίου που είχαν παραλάβει κατά την εγγραφή τους και τον κωδικό του εξεταστικού τους κέντρου. Σε καμία περίπτωση οι υποψήφιοι δεν επικοινωνούν με το ΚΕΓ για την γνωστοποίηση των αποτελεσμάτων** Τα πιστοποιητικά των επιτυχόντων αποστέλλονται, επίσης, στα εξεταστικά κέντρα μέχρι το τέλος του Σεπτεμβρίου. Τα εξεταστικά κέντρα οφείλουν να επιδώσουν **άμεσα** τα πιστοποιητικά σε κάθε επιτυχόντα.

Η συνολική αξιολόγηση των υποψηφίων που επέτυχαν στις εξεταστικές δοκιμασίες δεν εμφανίζεται στα πιστοποιητικά με αριθμητικούς δείκτες, αλλά με τους χαρακτηρισμούς: «Καλώς», «Λίαν καλώς», «Άριστα». Σύμφωνα με το Π.Δ. 363/1998 (ΦΕΚ 242/Α'/29.10.98) άρθρο 4, παράγραφος 1γ και άρθρο 9, παράγραφος 1, όσοι υποψήφιοι το επιθυμούν μπορούν, μέσα σε διάστημα **2 μηνών** που ορίζεται με την ανακοίνωση των αποτελεσμάτων από το Κ.Ε.Γ., να υποβάλουν **αίτημα αναθεώρησης της βαθμολογίας** τους με την καταβολή αντίστοιχου παράβολου 60 ευρώ. Η αναθεώρηση διενεργείται από αξιολογητές που ορίζει το Κ.Ε.Γ., **χωρίς την παρουσία των υποψηφίων**. Το αποτέλεσμα-χαρακτηρισμός της αναθεωρημένης βαθμολογίας ανακοινώνεται στους υποψηφίους χωρίς λεπτομέρειες για τις επιμέρους βαθμολογίες των υποψηφίων σε κάθε δεξιότητα και **χωρίς δυνατότητα πρόσβασης στο γραπτό τους**.

Σε περίπτωση απώλειας του πιστοποιητικού ο κάτοχός του κάνει αίτηση προς το Κ.Ε.Γ. ζητώντας την επανέκδοσή του και καταβάλλοντας το σχετικό παράβολο το οποίο ορίζεται ετησίως από το Κ.Ε.Γ. Στην αίτηση πρέπει να τεκμηριώνεται ο λόγος για τον οποίο ζητείται η επανέκδοση του πιστοποιητικού.

Κανονισμοί συμμετοχής στις εξετάσεις

Οι υποψήφιοι πρέπει να γνωρίζουν:

- τον κωδικό τους αριθμό, τον οποίο πληροφορούνται από το εξεταστικό τους κέντρο κατά την ημέρα της εγγραφής τους ή τους γίνεται γνωστός με την οριστική υποβολή της ηλεκτρονικής δήλωσής τους και την έγκρισή της
- τις ημερομηνίες, τις ώρες των εξετάσεων και τις αίθουσες στις οποίες εξετάζονται
- ότι οφείλουν να είναι στην αίθουσα των εξετάσεων το λιγότερο δεκαπέντε (15) λεπτά, πριν από την έναρξη της κάθε εξέτασης. Αν καθυστερήσουν και έχει αρχίσει η εξέταση της κατανόησης προφορικού λόγου, δεν επιτρέπεται να πάρουν μέρος στις εξετάσεις
- ότι πρέπει να έχουν μαζί τους κάποιο έγκυρο αποδεικτικό στοιχείο της ταυτότητάς τους, ίδιο με αυτό που δηλώθηκε κατά την εγγραφή (ταυτότητα, διαβατήριο, δίπλωμα οδήγησης κτλ.), το οποίο να επιδεικνύουν, όταν τους το ζητά ο επιτηρητής
- ότι δεν επιτρέπεται να έχουν μέσα στην αίθουσα των εξετάσεων λεξικό, βιβλία, χαρτιά και γενικά οποιοδήποτε άλλο αντικείμενο εκτός από στίλο, μολύβι και σβηστήρα
- ότι πρέπει να γράφουν τις απαντήσεις τους με μπλε ή μαύρο **στιλό**. Μολύβι μπορούν να χρησιμοποιούν **μόνο** στο πρόχειρο. Σημειώνεται, επίσης, ότι οι υποψήφιοι δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούν μόνο κεφαλαία γράμματα στις απαντήσεις τους
- ότι ως πρόχειρο μπορούν να χρησιμοποιούν τις κενές σελίδες στο πίσω μέρος των εξεταστικών τετραδίων. Οι πρόχειρες σημειώσεις καλό είναι να διαγράφονται πριν από την παράδοση του εξεταστικού τετραδίου
- ότι απαγορεύεται η χρήση διορθωτικού υγρού. Μπορούν να διαγράφουν τα λάθη με μία γραμμή
- ότι κατά τη διάρκεια των εξετάσεων απαγορεύεται να μιλούν και να ενοχλούν τους συνυποψήφιους τους
- ότι πρέπει να γράφουν το όνομά τους και τον κωδικό τους αριθμό πολύ καθαρά στα εξεταστικά τετράδια

- ότι πρέπει να διαβάζουν προσεκτικά τα θέματα, τις εισαγωγικές οδηγίες και να απαντούν σε όλες τις ερωτήσεις στη χρονική διάρκεια που δίνεται για κάθε δεξιότητα
- ότι για τις γραπτές εξετάσεις υπάρχουν δύο εξεταστικά τετράδια. Στο πρώτο περιέχεται η εξέταση για την κατανόηση γραπτού λόγου, την κατανόηση προφορικού λόγου και τη χρήση γλώσσας και στο δεύτερο η εξέταση για την παραγωγή γραπτού λόγου
- ότι αν το εξεταστικό τετράδιο που παίρνουν είναι διαφορετικό, έχει παραλείψεις, δεν είναι τυπωμένο καλά ή έχει οποιοδήποτε πρόβλημα, πρέπει να ζητούν από τον επιτηρητή άλλο αντίτυπο
- ότι κατά τη διάρκεια των γραπτών εξετάσεων δε γίνεται διάλειμμα και ότι δεν μπορούν να αποχωρήσουν από την αίθουσα, πριν από το τέλος των εξετάσεων. Μπορούν να βγουν από την αίθουσα μόνο για σοβαρό λόγο και μόνο αν συνοδεύονται από τον επιτηρητή τους.

Αν κάποιος από τους υποψήφιους παραβιάσει τους παραπάνω κανόνες είναι πιθανό, ανάλογα με τη σοβαρότητα του παραπτώματός του, να ακυρωθεί η εξέτασή του και να θεωρηθεί αποτυχών.

Επιλογή επιπέδου

Για να επιλέξει ένας υποψήφιος το επίπεδο στις εξετάσεις του οποίου θα πάρει μέρος, μπορεί να συμβουλευτεί το διδάσκοντά του, ο οποίος γνωρίζει τα στοιχεία τα οποία δίδαξε και τις επιδόσεις του μαθητή καθώς και τα δείγματα και το σχετικό υλικό που είναι αναρτημένα στη σχετική ιστοσελίδα του ΚΕΓ (<http://www.greeklanguage.gr/certification/node/12>).

Προς τους διδάσκοντες

Η προσεκτική μελέτη αυτού του τεύχους καθώς και του βοηθητικού υλικού που προαναφέρθηκε μπορεί να δώσει στους διδάσκοντες αρκετά σαφή εικόνα του προσανατολισμού και του περιεχομένου των εξεταστικών θεμάτων της πιστοποίησης επάρκειας της ελληνομάθειας.

Η επικοινωνιακή γλωσσική διδασκαλία τα τελευταία είκοσι χρόνια συνεχώς κερδίζει έδαφος στο χώρο της διδασκαλίας/εκμάθησης ξένων γλωσσών. Οι διδάσκοντες προσπαθούν να δώσουν την ευκαιρία στους μαθητές τους να

αναπτύξουν γλωσσική άνεση στον προφορικό και στον γραπτό λόγο και να επικοινωνούν αποτελεσματικά στη γλώσσα-στόχο.

Οι αρχές της επικοινωνιακής προσέγγισης και η επικράτηση της επικοινωνιακής γλωσσικής διδασκαλίας επηρέασε και τον τρόπο αξιολόγησης των μαθητών. Έτσι δημιουργήθηκε η επικοινωνιακή γλωσσική δοκιμασία με τα χαρακτηριστικά που προαναφέρθηκαν.

Για να προετοιμαστούν οι μαθητές για τη συμμετοχή τους σε μια τέτοιου είδους δοκιμασία, ο διδάσκων πρέπει να έχει υπόψη του ότι για να αναπτύξει την επικοινωνιακή ικανότητα των μαθητών στον προφορικό και στον γραπτό λόγο θα πρέπει:

- να χρησιμοποιεί οποιοδήποτε μέσο και οποιαδήποτε μέθοδο μπορεί να βοηθήσει τους διδασκόμενους
- να αρχίζει τις επικοινωνιακές δραστηριότητες από τα πρώτα στάδια της διδασκαλίας, να προωθεί την επικοινωνία, γραπτή ή προφορική, να καθοδηγεί, να οργανώνει και να συμβουλεύει τους μαθητές του
- να δημιουργεί κίνητρα για συμμετοχή των μαθητών στην τάξη
- να δημιουργεί «πραγματικές» καταστάσεις μέσα στις οποίες καλούνται οι μαθητές να κατανοήσουν και να μεταδώσουν μηνύματα
- να παρακινεί και να εξασκεί τους μαθητές να κατανοούν το νόημα ενός κειμένου από τα συμφραζόμενα, ακόμη και όταν δε γνωρίζουν τη σημασία όλων των λέξεων
- να δίνει περισσότερο χρόνο στους μαθητές και λιγότερο στον εαυτό του
- να μη διορθώνει συνεχώς τα λάθη τους διακόπτοντας τον λόγο τους.

Η εξάσκηση στην κατανόηση του προφορικού λόγου, δεξιότητα στην οποία αντιμετωπίζουν αρκετές δυσκολίες οι υποψήφιοι, μπορεί να γίνει με ηχογραφημένα κείμενα, με βιντεοσκοπημένες εκπομπές, με ανάγνωση κειμένων από τον ίδιο το διδάσκοντα. Τα κείμενα μπορεί να είναι διάλογοι, μικρές ιστορίες, άρθρα από εφημερίδες, συνεντεύξεις κτλ., ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών. Οι άγνωστες λέξεις, που τυχόν υπάρχουν, δεν πρέπει ν' αποθαρρύνουν ούτε τον διδάσκοντα ούτε τους μαθητές. Η κατανόηση του νοήματος από τα συμφραζόμενα είναι ικανότητα που αποκτιέται με την εξάσκηση. Κασέτες ή βιντεοσκοπημένες εκπομπές μπορούν να ετοιμαστούν από τον ίδιο τον διδάσκοντα ή από ομάδα διδασκόντων. Είναι προτιμότερο οι μαθητές να ακούν διαφορετικές φωνές και όχι μόνο του δασκάλου τους.

Επιπλέον, είναι σημαντικό να μάθουν να κατανοούν το κείμενο ακούγοντας το ηχητικό αρχείο μόνο δύο φορές, όπως συμβαίνει και στις εξετάσεις.

Για την εξάσκηση στην κατανόηση γραπτού λόγου τα κείμενα, ανάλογα με το επίπεδο των μαθητών, θα πρέπει να αντλούνται από βιβλία, περιοδικά, εφημερίδες, διαφημιστικά/ενημερωτικά φυλλάδια κάθε είδους και να είναι πολιτιστικού και γενικού κοινωνικού ενδιαφέροντος. Οι μαθητές θα πρέπει να μάθουν μεταξύ άλλων, να διακρίνουν συγκεκριμένες πληροφορίες και να κατανοούν την ουσία του περιεχομένου.

Στην παραγωγή του γραπτού λόγου οι διδάσκοντες πρέπει να εξασκούν τους μαθητές τους στην περιγραφή προσώπων, αντικειμένων και χώρων, στην παράθεση γεγονότων, στη σύνταξη τυπικών και φιλικών επιστολών, στη γραπτή ανάπτυξη απόψεων και επιχειρημάτων. Για τα πρώτα επίπεδα η παραγωγή γραπτού λόγου πρέπει να είναι καθοδηγούμενη, δηλαδή να δίνεται το πλαίσιο μέσα στο οποίο μπορούν να κινηθούν οι μαθητές, ενώ στα πιο προχωρημένα επίπεδα η παραγωγή είναι πιο ελεύθερη και το πλαίσιο που δίνεται στους μαθητές γίνεται προοδευτικά ελαστικότερο.

Κατά τις εξετάσεις, στα πρώτα επίπεδα δε δίνεται πολύ μεγάλη σημασία στην ορθογραφία, χωρίς, όμως, αυτή να παραβλέπεται και να γίνεται δεκτή η εξ ολοκλήρου φωνητική γραφή των λέξεων. Στα πιο προχωρημένα επίπεδα η ορθογραφία αποτελεί οπωσδήποτε μία από τις παραμέτρους στην οποία αξιολογείται η επίδοση των μαθητών στο γραπτό λόγο.

Για καλύτερες επιδόσεις των μαθητών στην παραγωγή προφορικού λόγου πρέπει να τους δίνεται η ευκαιρία να συνομιλούν, να παίζουν το παιχνίδι των ρόλων σε διάφορες καθημερινές καταστάσεις, να παίρνουν μέρος σε συζητήσεις κατά τις οποίες θα πρέπει να αναπτύσσουν τις απόψεις τους γύρω από διάφορα θέματα γενικού ενδιαφέροντος.

Το ερώτημα που τίθεται πιο συχνά κυρίως από διδάσκοντες είναι σχετικά με τον αριθμό ωρών διδασκαλίας που πρέπει οι υποψήφιοι να έχουν διδαχτεί την ελληνική γλώσσα για κάθε επίπεδο. Για το Α1 επίπεδο είναι απαραίτητες περίπου 100-120 ώρες, για το Α2 επίπεδο περίπου 120-180 ώρες, για το Β1 επίπεδο περίπου 180-250 ώρες, για το Β2 επίπεδο περίπου 250-400 ώρες, για το Γ1 επίπεδο περισσότερες από 400-520 ώρες και για το Γ2 επίπεδο περισσότερες από 650 ώρες. Το κριτήριο αυτό, όμως, δεν είναι ασφαλές και σε μερικές περιπτώσεις καθόλου ενδεικτικό. Θα πρέπει

να τονιστεί εξάλλου ότι για να συμμετάσχουν στις εξετάσεις οι υποψήφιοι δεν είναι απαραίτητο να υποβάλουν κάποιο αποδεικτικό φοίτησης σε τμήματα ελληνικής γλώσσας.

Κριτήριο για την επιλογή επιπέδου εκτός από τον αριθμό ωρών διδασκαλίας που προαναφέρθηκαν αποτελεί επίσης:

- το κατά πόσο το πρόγραμμα της διδασκαλίας έχει σχεδιαστεί ανάλογα με τις ανάγκες που παρουσιάζονται για κάθε επίπεδο στην ιστοσελίδα www.greeklanguage.gr/certification.
- η απόδοση και οι επιδόσεις των υποψηφίων κατά τη διάρκεια της μαθησιακής τους πορείας
- οι πρωτοβουλίες που αναπτύσσει ο υποψήφιος κατά τη διάρκεια της εκμάθησης της γλώσσας
- η συχνότητα, η διάρκεια και η συνέχεια των μαθημάτων
- η πρακτική εξάσκηση που έχει κάνει ο υποψήφιος κτλ.

Συμβουλές που πρέπει να δίνονται στους υποψηφίους

Οι διδάσκοντες πρέπει να τονίζουν στους μαθητές που θέλουν να πάρουν μέρος στις εξετάσεις για την πιστοποίηση επάρκειας της ελληνομάθειας τα παρακάτω σημεία:

- η ώρα μέσα στην οποία πρέπει να ολοκληρώσουν το κάθε θέμα είναι προκαθορισμένη και δε δίνονται παρατάσεις
- να είναι ψύχραιμοι και να μην πανικοβάλλονται, αν υπάρχει κάποιο σημείο που τους είναι άγνωστο
- να απαντούν σε όλα τα θέματα που υπάρχουν στα εξεταστικά τετράδια
- να μοιράζουν σωστά τον χρόνο που τους δίνεται
- να διαβάζουν προσεκτικά τις εισαγωγικές οδηγίες του κάθε θέματος και να προσέχουν τα παραδείγματα που δίνονται
- να δίνουν τόσες σωστές απαντήσεις όσες αναφέρονται στις οδηγίες των ασκήσεων. Περισσότερες απαντήσεις μπορεί να οδηγήσουν σε μηδενισμό του συγκεκριμένου θέματος
- Στην παραγωγή γραπτού λόγου να διαβάζουν προσεκτικά τις εισαγωγικές οδηγίες, για να κατανοούν το περιεχόμενο και το ύφος (τυπικό ή φιλικό) στο οποίο πρέπει να γράψουν, ενώ θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους και τον αριθμό των λέξεων που πρέπει να χρησιμοποιήσουν. Να αποφεύγουν τις επαναλήψεις και να προσπαθούν να χρησιμοποιούν ποικιλία λέξεων και εκφράσεων.

Οι διδάσκοντες με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω και με το υπάρχον βοηθητικό υλικό μπορούν, αν το κρίνουν απαραίτητο, να δημιουργήσουν και δικές τους ασκήσεις για την καλύτερη εξάσκηση και πληρέστερη προετοιμασία των μαθητών τους.

Σημείωση: οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να βρουν λεπτομερή περιγραφή των απαιτήσεων κάθε επιπέδου πιστοποίησης ελληνομάθειας στην ιστοσελίδα <http://www.greek-language.gr/certification/index2.html>.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΕΠΙΠΕΔΟ Α1 ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ 8-12 ΕΤΩΝ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ερώτημα 1 (7 μονάδες)

Θα ακούσεις την εκπομπή «Ουράνιο τόξο». Ένας δημοσιογράφος παίρνει συνέντευξη από παιδιά. Σήμερα ρωτάει τη Μαρίνα τι τρώει για πρωινό. Τι αρέσει στη Μαρίνα να τρώει για πρωινό; Σημείωσε με (✓) στο κουτάκι τις σωστές απαντήσεις, όπως στο παράδειγμα. Θα ακούσεις τη συνέντευξη δύο (2) φορές.

ΠΡΟΣΞΕ: Οι σωστές απαντήσεις είναι **ΕΠΤΑ (7)** χωρίς το παράδειγμα. Υπάρχουν δύο εικόνες που δεν ταιριάζουν μ' αυτά που ακούς.

(0)

Παράδειγμα

1

2

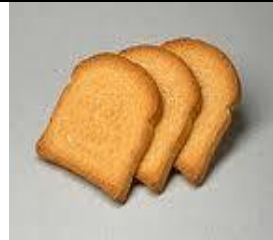
3

4

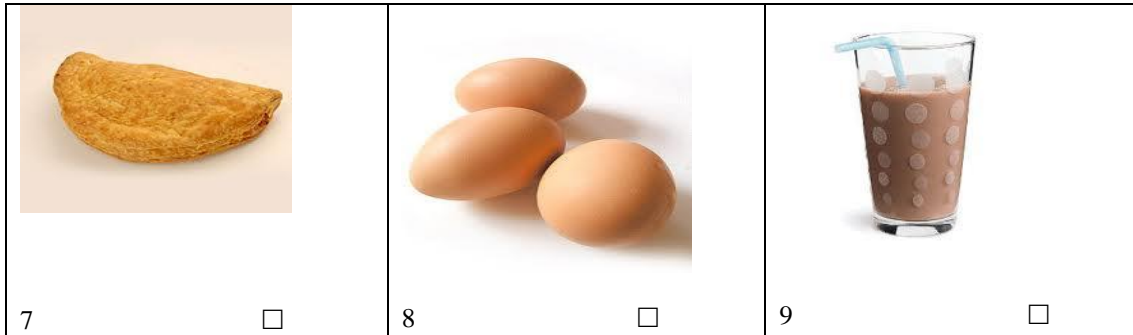

5

6

Κείμενο CD

Δημοσιογράφος: Μαρίνα, καλημέρα. Θέλεις να μας πεις τι τρως για πρωινό;

Μαρίνα: Ναι, βέβαια. Το πρωί, πριν πάω στο σχολείο πίνω ένα ποτήρι γάλα και τρώω μία φρυγανιά με βούτυρο και μέλι ή μαρμελάδα. Πολλές φορές τρώω και τυρόπιτα. Το ψωμί δε μου αρέσει καθόλου. Η μαμά μου βράζει για τον αδερφό μου αγά για πρωινό, εμένα, όμως, δε μου αρέσουν. Α, μερικές φορές πίνω γάλα με κακάο, όχι όμως κάθε μέρα. Από φρούτα μου αρέσει το πορτοκάλι και πίνω συχνά πορτοκαλάδα.

Δημοσιογράφος: Νομίζω πως το πρωινό σου είναι αρκετά καλό. Σ' ευχαριστώ, Μαρίνα. Γεια σου.

ΕΠΙΠΕΔΟ Α1 ΕΦΗΒΩΝ-ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ερώτημα 2 (6 μονάδες)

Γνωρίσατε μία καινούρια φίλη στο διαδίκτυο (ίντερνετ). Διαβάστε τις πληροφορίες που σας δίνει. Μετά διαβάστε τις φράσεις του πρώτου πίνακα, βρείτε τη συνέχειά τους στο δεύτερο πίνακα και σημειώστε τον αριθμό της φράσης που ταιριάζει, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΞΕΤΕ: Οι σωστές απαντήσεις είναι **ΕΞΙ (6)** χωρίς το παράδειγμα. Υπάρχουν δύο προτάσεις στο δεύτερο πίνακα που δεν πρέπει να χρησιμοποιήσετε.

74226049

Πρώτος πίνακας

Όνοματεπώνυμο: Άννα-Μαρία Ανδριώτη

Επάγγελμα: Γραμματέας

Ημερομηνία Γέννησης: 26/08/1988

Τόπος Κατοικίας: Αθήνα

Χρώμα ματιών: Καστανά

Μαλλιά: Μαύρα μακριά

Ύψος: 1,70 μ.

Ντύσιμο: Παντελόνι και σακάκι, ίσια παπούτσια, μαντίλι στο λαιμό, γυαλιά ηλίου και μοντέρνα κοσμήματα.

Αγαπημένο χρώμα: Πράσινο

Μου αρέσει: Να διαβάζω βιβλία, να ταξιδεύω και να παίζω κιθάρα.

Δε μου αρέσει: Να κάνω γυμναστική και να βλέπω τηλεόραση.

Δεύτερος πίνακας

0.	Η Άννα-Μαρία εργάζεται ... παράδειγμα
1.	Μένει ...
2.	Η Άννα-Μαρία έχει ...
3.	Η Άννα Μαρία είναι ...
4.	Η Άννα-Μαρία φοράει ...
5.	Της αρέσουν ...
6.	Δεν της αρέσει ...

0.	ως γραμματέας. (παράδειγμα)
	...η γυμναστική.
	...καπέλο.
	...η μουσική.
	...κουστούμια και ίσια παπούτσια.
	...στην Αθήνα.
	...αρκετά ψηλή.
	...τα ταξίδια.
	...μαύρα μακριά μαλλιά.

ΕΠΙΠΕΔΟ Α2

ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Διάρκεια: 40 λεπτά

Πρώτο μέρος (12 μονάδες)

Περάσατε τις καλοκαιρινές διακοπές στο σπίτι του φίλου σας στη θάλασσα. Γράψετε ένα γράμμα, για να τον ευχαριστήσετε, να του πείτε τα νέα σας και να τον προσκαλέσετε να σας επισκεφτεί στην πόλη που μένετε.

ΠΡΟΣΞΕΤΕ: Υπογράψτε με το όνομα Δημήτρης ή Καίτη (80-100 λέξεις).

ΕΠΠΕΔΟ Β1
ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Δεύτερο Μέρος

1. Ποια είναι η γνώμη σας για την τηλεόραση; Είναι καλό ή κακό να βλέπουν τα παιδιά τηλεόραση; Γιατί;
2. Πού προτιμάτε να ψωνίζετε; Σε εμπορικά κέντρα ή σε μικρά μαγαζιά; Γιατί;
3. Τι μπορούμε να κάνουμε για να προστατεύουμε το περιβάλλον;
4. Στην Ελλάδα, αλλά και σε άλλες χώρες, το καλοκαίρι υπάρχουν συχνά πυρκαγιές στα δάση. Υπάρχουν τρόποι να τις εμποδίσουμε;
5. Ανακυκλώνετε υλικά; Δικαιολογήστε την απάντησή σας.
6. Νομίζετε ότι το κλίμα επηρεάζει τον χαρακτήρα των ανθρώπων; Γιατί;
7. Θεωρείτε ότι οι νέοι μαθαίνουν αρκετά πράγματα στα σχολεία ή πρέπει κάτι να αλλάξει και τι;

ΕΠΠΕΔΟ Β2
ΧΡΗΣΗ ΓΛΩΣΣΑΣ

Ερώτημα 2 (6 μονάδες)

Διαβάζετε ένα κείμενο σχετικά με τρόπους με τους οποίους μπορούμε να διδάξουμε στα παιδιά μας την αποταμίευση. Όμως, μερικές λέξεις έχουν σβηστεί. Στον πίνακα που ακολουθεί σημειώνετε (✓) δίπλα στη λέξη που ταιριάζει σε κάθε κενό του κειμένου, επιλέγοντας τη σωστή επιλογή από τις τέσσερις που δίνονται, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΞΕΤΕ: Μόνο **ΜΙΑ** (1) επιλογή είναι σωστή για κάθε κενό.

Διδάξτε στα παιδιά σας οικονομία!

Στο διαχρονικό μύθο του Αισώπου για τον τζίτζικα και τον μέρμηγκα που η οικονομική κρίση ____0____ σήμερα περισσότερο επίκαιρο από ποτέ, ο μέχρι πρότινος γραφικός μέρμηγκας αποδεικνύεται πιο «μάγκας» από τον γλεντζέ τζίτζικα και γίνεται παράδειγμα προς μίμηση για μεγάλους και μικρούς.

Είναι καιρός εμείς οι μεγάλοι ____1____ την τέχνη της αποταμίευσης στα παιδιά μας, ώστε στους δύσκολους καιρούς που έρχονται εκείνα να καταφέρνουν να τα βγάλουν πέρα όπως ακριβώς και ο μέρμηγκας του αγαπημένου τους παιδικού παραμυθιού. Κι αυτό, γιατί η αποταμίευση δεν είναι πλέον ούτε τσιγκουνιά ούτε παραξενιά, αλλά ανάγκη, την οποία ____2____ διεθνώς η δύσκολη οικονομική συγκυρία.

Το πρώτο μάθημα για την αποταμίευση μπορεί να ξεκινήσει από την ηλικία των 3-4 ετών. Αν και τα νήπια δεν είναι σε θέση ____3____ την αξία του χρήματος, μπορούμε, ωστόσο, να ξεκινήσουμε να τα ενημερώνουμε σχετικά.

Για παράδειγμα, μπορούν ____4____ με τα χαρτονομίσματα και τα νομίσματα. Επίσης, μέσα από την παρατήρηση, όταν μας ____5____ στο σούπερ μάρκετ, τα μικρά παιδιά μπορούν να μυηθούν στην έννοια της συναλλαγής.

Αφού προχωρήσει η εξοικείωσή τους με τα χρήματα, τα βοηθούμε να τα ____6____ με την έννοια της εργασίας. Έτσι θα εκτιμήσουν καλύτερα την αξία των χρημάτων και δεν θα τα ξοδεύουν τόσο εύκολα. Ειδικά στην εποχή μας, με τα τόσα οικονομικά προβλήματα, είναι απαραίτητο να μεγαλώσουν ξέροντας ότι τα χρήματα δε βγαίνουν εύκολα και ότι πρέπει να είμαστε πολύ προσεκτικοί όταν ξοδεύουμε.

Τύπος της Κυριακής (31-10-2010)

0	α.	συνιστά	☐
	β.	καθιστά	☒
	γ.	αναπαριστά	☐
	δ.	εφιστά	☐

1.	α.	να μεταδώσουμε	☐
	β.	να παραδώσουμε	☐
	γ.	να καταδώσουμε	☐
	δ.	να εκδώσουμε	☐

2.	α.	αναβάλλει	☐
	β.	περιβάλλει	☐
	γ.	καταβάλλει	☐
	δ.	επιβάλλει	☐

3.	α.	να υπονοήσουν	☐
	β.	να παρανοήσουν	☐

γ.	να μετανοήσουν	☐
δ.	να κατανοήσουν	☐

4.

α.	να εξοικειωθούν	☐
β.	να οικειοποιηθούν	☐
γ.	να προσημειωθούν	☐
δ.	να προσομοιωθούν	☐

5.

α.	προοδεύουν	☐
β.	μεθοδεύουν	☐
γ.	συνοδεύουν	☐
δ.	περιοδεύουν	☐

6.

α.	αποσυνδέσουν	☐
β.	συνδέσουν	☐
γ.	συνθέσουν	☐

δ. ανασυνθέσουν

ΕΠΙΠΕΔΟ Γ1 ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ερώτημα 3 (5 μονάδες)

Συνεργάζεστε με την τοπική ελληνόφωνη εφημερίδα και γράφετε κάποια άρθρα που στέλνετε στον αρχισυντάκτη. Αυτήν την εβδομάδα γράψατε ένα άρθρο για την αρχαιολογία και τη σημασία της. Ο αρχισυντάκτης σας ζήτησε να δώσετε τίτλους στις παραγράφους του άρθρου σας. Μετά το κείμενό σας υπάρχει ένας πίνακας με τους τίτλους των παραγράφων. Σημειώστε δίπλα στις παραγράφους του κειμένου σας το γράμμα που αντιστοιχεί στον τίτλο που επιλέγετε, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΞΕΤΕ: Υπάρχουν **ΤΡΕΙΣ (3)** τίτλοι που δεν ταιριάζουν σε καμία παράγραφο.

<p>0. Το παρελθόν δεν πεθαίνει ποτέ. Έρχεται και επανέρχεται μέσω των γραπτών πηγών, αλλά υπάρχουν και φορές που ανανεώνεται ριζικά. Νέες ανακαλύψεις, καινούργια τεκμήρια, πρωτότυπες έρευνες φέρνουν στο φως πτυχές της ιστορίας μας που αγνοούνται. Πολλές φορές τα νέα τεκμήρια ανατρέπουν μια εικόνα που είχαμε για το παρελθόν μας και άλλοτε αποκαθάρουν μια θολή εικόνα ή ξεδιαλύνουν ιστορικές συγχύσεις. Πρόκειται για μια διαδικασία που απαιτεί χρόνο, επίπονη και διαρκή έρευνα, πόσο μάλλον όταν μιλάμε για τον τομέα της αρχαιολογίας, ένα δύσκολο πεδίο επιστημονικής αναζήτησης.</p>	<p>Παράδειγμα</p> <p><i>Το πάντα ζωντανό παρελθόν</i></p>
<p>1. Η αρχαιολογία είναι η επιστήμη του παρελθόντος που βλέπει στο μέλλον. Αναγκαστικά. Τίποτε δεν αποκαλύπτεται μεμιάς. Οι ανασκαφές διαρκούν για χρόνια – ακόμη περισσότερο η μελέτη του υλικού – κάθε φορά μια νέα έρευνα μπορεί να προσθέσει, να αφαιρέσει κάτι ή να ανατρέψει ριζικά</p>	

<p>την αρχική εικόνα. Έπειτα καθετί που έρχεται στο φως ζει μια νέα ζωή. Δεν είναι πια το δημόσιο κτίριο όπου οι άνθρωποι συγκεντρώνονταν για να λάβουν σημαντικές αποφάσεις για την πόλη τους ή ο χώρος ταφής όπου εναπόθεταν τους νεκρούς τους ούτε τα χρηστικά αντικείμενα που ήταν απαραίτητα στην καθημερινή τους ζωή. Όλα είναι πλέον μνημεία. Συνθέτουν τον μακρύ κατάλογο των θησαυρών της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και απαιτούν την ιδιαίτερη αντιμετώπιση που τους αρμόζει: προστασία, ανάδειξη, μελέτη.</p>	
<p>2.</p> <p>Γιατί μόνο μέσα από αυτή την επιστημονική διαδικασία οι πληροφορίες που φέρουν τα πολύτιμα ευρήματα δε θα χαθούν, αλλά θα αξιοποιηθούν στη γνώση του αρχαίου κόσμου αφού για πάντα θα ισχύει το αριστοτελικό «ο άνθρωπος από τη φύση του επιθυμεί τη γνώση». Αν κάποιος λοιπόν θεωρούν ότι όλα τα μεγάλα και σπουδαία της αρχαιότητας έχουν ανακαλυφθεί, απλώς κάνουν λάθος. Ασφαλώς η Ακρόπολη των Αθηνών είναι μία (και ουδέποτε ήταν κρυμμένη). Οι ανασκαφές όμως των τελευταίων ετών, αποκαλύπτουν όχι απλώς μνημεία αλλά την αρχαία ιστορία! Σε όλη την Ελλάδα οι εκπλήξεις διαδέχονται η μία την άλλη. Πόλεις έρχονται στο φως που το όνομά τους είναι ακόμη άγνωστο. Εκπληκτικά έργα τέχνης και πλούσιες νεκροπόλεις αφήνουν άφωνους και τους αρχαιολόγους. Αλλά το κυριότερο είναι ότι η ιστορία ξαναγράφεται. Κάθε φορά και με περισσότερα τεκμήρια, πληρέστερες λεπτομέρειες, μεγαλύτερη αλήθεια..</p>	
<p>3.</p> <p>Τα μεγάλα δημόσια έργα, οι αυτοκινητόδρομοι, το φυσικό αέριο, η νέα σιδηροδρομική γραμμή, που διήνυσαν μεγάλες εκτάσεις ανεξερεύνητες από τους αρχαιολόγους έδωσαν την ευκαιρία για ανασκαφές σε περιοχές που υπό κανονικές συνθήκες δε θα γίνονταν στο ορατό μέλλον και τα αποτελέσματα υπήρξαν εντυπωσιακότερα από το αναμενόμενο. Κατ' αυτόν τον τρόπο μεγάλης ευρύτητας ανακαλύψεις έγιναν με την κατασκευή των δικτύων μετρό σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη.</p>	

<p>Όπου κι αν έσκαψαν για τις ανάγκες κατασκευής του μετρό ο μετροπόντικας συνάντησε τη ζωή χιλιάδων ετών. Έτσι ήρθαν στο φως αμέτρητα «κτερίσματα», τα αντικείμενα που άφηναν οι οικείοι στους δικούς τους όταν πέθαιναν, ασημένια και χάλκινα νομίσματα, χρυσά, ασημένια, οστέινα και χάλκινα κοσμήματα, χάλκινα, γυάλινα και πήλινα αγγεία, χάλκινα κάτοπτρα, πήλινα ειδώλια, σιδερένια εργαλεία, και πολλά άλλα αντικείμενα. Επίσης η σκαπάνη μας οδήγησε σε εμπορικά καταστήματα, οικίες και αποθήκες, διδασκαλεία και ναούς, κι όλα αυτά σε επιστρωματώσεις κάτω από τις σύγχρονες πόλεις μας, ένα «ολοζώντανο» παρελθόν που απλά συνυπάρχει κρυμμένο από τα μάτια μας.</p>	
<p>4. Χρειάζεται, βέβαια, πολύ μεγάλη προσπάθεια για να μας φανερωθεί αυτή η πραγματικότητα. Η εικόνα του υπομονετικού αρχαιολόγου, που κάτω από συχνά πολύ δύσκολες συνθήκες δουλεύει με εγκαρτέρηση το πινελάκι του, ξεσκονίζοντας με ευλάβεια μνημεία που έχουν χιλιάδες χρόνια ιστορίας, είναι ο κανόνας. Μπορεί, ας πούμε, να χρειαστεί ο καθαρισμός των νερών μιας μικρής λίμνης, προκειμένου να ανευρεθούν θραύσματα γλυπτών, ενώ ευρήματα, ως ειπώθηκε, ανακαλύπτονται και στα πιο απίθανα μέρη. Και οι ιστορίες που ξετυλίγονται γύρω από τα μικρά αυτά θραύσματα μας πηγαίνουν ακόμα και στα ομηρικά έπη, που απλά επιβεβαιώνονται ως μαρτυρίες ηθών και βιωμάτων. Κι αν η ιστορία επαναλαμβάνεται και κατά κάποιον τρόπο ορίζει το μέλλον μας, η αρχαιολογία είναι το κλειδί, η έμπρακτη απόδειξη των ιστορικών μαρτυριών, που μας οδηγεί στο μέλλον.</p>	
<p>5. Τελικά τι είναι εκείνο που εντυπωσιάζει από όλα πιο πολύ; Για τους πολλούς ενδεχομένως είναι τα λαμπερά ευρήματα, ο χρυσός ιδίως, για τους περισσότερους είναι σίγουρα η μεγάλη γλυπτική, ενώ για τους επιστήμονες μπορεί να είναι ένα μικρό κομμάτι από σπασμένο αγγείο, ένα όστρακο στη</p>	

γλώσσα τους, επάνω στο οποίο διέκριναν μια σημαντική για εκείνους επιγραφή. Άλλωστε ο αρχαίος ελληνικός πολιτισμός δεν έγινε γνωστός για τα χρυσάφια του αλλά για την καλλιέργεια του πνεύματος και της τέχνης. Και εν τέλει η ουσία είναι ότι όλοι κάτι παίρνουν από αυτόν.

Πηγή: ΒΗΜΑ ΙΔΕΩΝ - Τεύχος 06/11/2010, διασκευή στο άρθρο «Αλλάζει η εικόνα για το παρελθόν μας» της Μαρίας Θέρμου (<http://www.vimaideon.gr/>)

παράδειγμα	Το πάντα ζωντανό παρελθόν
A	Ανασκαφές εκ παραδρομής
B	Ιστορίες του μετροπόντικα
Γ	Η επανεγγραφή της ιστορίας μέσα από τις ανακαλύψεις
Δ	Η ιστορία επαναλαμβάνεται για άλλη μια φορά
E	Γνωρίζοντας...με προβολή στο μέλλον
ΣΤ	Ο ελληνικός πολιτισμός ως συνολική δωρεά
Z	Ο εντυπωσιασμός της αρχαιολογίας
H	Ανασταίνοντας το παρελθόν

ΕΠΙΠΕΔΟ Γ2

ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΥ ΛΟΓΟΥ

Ερώτημα 2 (10 μονάδες)

Θα ακούσετε δύο (2) φορές τέσσερις (4) ειδικούς ερευνητές να μιλούν σε μια δημοσιογράφο για την επικινδυνότητα της χρήσης των κινητών τηλεφώνων. Η έρευνα σας ενδιαφέρει πολύ. Καθώς ακούτε τις γνώμες των ειδικών, σημειώνετε με ένα (✓) την απάντηση που νομίζετε ότι είναι σωστή για κάθε ερώτηση, όπως στο παράδειγμα.

ΠΡΟΣΞΕΤΕ: Οι σωστές απαντήσεις είναι **ΔΕΚΑ (10)**. Για κάθε ερώτηση υπάρχει μόνο μία σωστή απάντηση.

0.	Ο πρώτος ομιλητής λέει ότι ο χρόνος έκθεσης στο κινητό στα πειράματα που έκαναν
----	---

παράδειγμα			
	α.	ήταν πολύ υψηλότερος από ό,τι του μέσου χρήστη.	☐
	β.	ήταν πολύ χαμηλότερος από ό,τι του μέσου χρήστη.	☒
	γ.	ήταν παρόμοιος με την έκθεση του μέσου χρήστη.	☐
	δ.	ήταν σταθερός για πέντε χρόνια για κάθε χρήστη.	☐
1.	Ο δεύτερος ομιλητής αναφέρει ότι η μείωση στην αναπαραγωγική ικανότητα του εντόμου σημειώθηκε		
	α.	με λίγα λεπτά έκθεσης στην ακτινοβολία την εβδομάδα.	☐
	β.	έπειτα από πολύ χρόνο έκθεσης στην ακτινοβολία.	☐
	γ.	όταν εκτέθηκε σε ποσοστό 60% στην ακτινοβολία.	☐
	δ.	με έκθεση στην ακτινοβολία λίγων λεπτών καθημερινά.	☐
2.	Το ενδεχόμενο της μείωσης της αναπαραγωγικής ικανότητας στον άνθρωπο		
	α.	είναι βέβαιο.	☐
	β.	δεν έχει αποδειχθεί.	☐
	γ.	είναι λάθος.	☐
	δ.	δεν είναι μεγάλο.	☐
3.	Οι μαγνητικές τομογραφίες έχουν αποδείξει πως		
	α.	ο εγκέφαλος δεν επηρεάζεται καθόλου από το κινητό.	☐
	β.	όλος ο εγκέφαλος αποσυντονίζεται από το κινητό.	☐
	γ.	το κινητό είναι ελάχιστα επικίνδυνο για τον εγκέφαλο.	☐

δ.	σε κάποιο βαθμό υπάρχει κίνδυνος για τον εγκέφαλο.	☐
----	--	--------------------------

4.	Βλάβη στη συνολική λειτουργία των κυττάρων μπορεί να συμβεί λόγω	
α.	της αλλαγής συγκέντρωσης ιόντων μέσα στο κύτταρο.	☐
β.	της αλλοίωσης της δομής των ίδιων των κυττάρων.	☐
γ.	του νέφους των θετικών ιόντων μέσα στο κύτταρο.	☐
δ.	της μείωσης του αριθμού ιόντων μέσα στο κύτταρο.	☐
5.	Ο εκδότης ενός έγκριτου περιοδικού προτείνει	
α.	τη χρήση κινητού μόνο για λίγα λεπτά τη μέρα.	☐
β.	την απαγόρευση της χρήσης του κινητού.	☐
γ.	τη χρήση κινητού για λίγα λεπτά μηνιαίως.	☐
δ.	τη χρήση κινητού μόνο για επείγοντα ζητήματα.	☐
6.	Η υπέρβαση των ορίων αποδεκτής έκθεσης σημειώνεται	
α.	μόνο στον εγκέφαλο ύστερα από πολλή χρήση.	☐
β.	σε κάθε περιοχή του σώματος, ενώ γίνεται χρήση.	☐
γ.	μόνο στο κεφάλι ύστερα από κάθε χρήση.	☐

	δ.	μέσα στο κεφάλι και σε περιοχές κοντά σ' αυτό.	☐
7.	Οι επιστήμονες συστήνουν να συντομεύουμε το χρόνο ομιλίας και να μιλούμε		
	α.	δύο λεπτά με ενδιάμεσα διαστήματα τριών λεπτών.	☐
	β.	ένα λεπτό με ενδιάμεσο διάστημα δύο λεπτών.	☐
	γ.	μισό ως ένα λεπτό με ενδιάμεση παύση πέντε λεπτών.	☐
	δ.	πέντε λεπτά και να κάνουμε παύση για πέντε λεπτά.	☐
8.	Σύμφωνα με τους ειδικούς τα παιδιά πρέπει να		
	α.	μιλούν ελάχιστα στο κινητό και μόνο για ανάγκη.	☐
	β.	χρησιμοποιούν κινητό μετά την ενηλικίωσή τους.	☐
	γ.	μιλούν στο κινητό μόνο τρία λεπτά την ημέρα.	☐
	δ.	μιλούν στο κινητό το πολύ τρία λεπτά το μήνα.	☐
9.	Η ασφάλεια της χρήσης των κινητών είναι κάτι που		
	α.	πρέπει να αποδείξουν οι εταιρείες τηλεφωνίας.	☐
	β.	πρέπει να αποδείξουν πρώτα οι επιστήμονες.	☐
	γ.	έχει επιστημονικά κριθεί και επιβεβαιωθεί.	☐
	δ.	εξαρτάται μόνο από τις επιδημιολογικές μελέτες.	☐
10.	Για τις εξαιρετικά επιβλαβείς συνέπειες των κινητών στην υγεία μας		

α.	υπάρχουν πολλές αποδείξεις.	☐
β.	αποδεικνύεται πως ισχύουν.	☐
γ.	υπάρχουν μόνο ενδείξεις.	☐
δ.	γίνονται ασφαλή πειράματα.	☐

Κείμενο CD

Ομιλητής 1: Στο δικό μας εργαστήριο έχουμε αρχίσει μια σειρά πειραμάτων, εδώ και πέντε χρόνια ειδικά για τα ηλεκτρομαγνητικά κύματα της κινητής τηλεφωνίας, χρησιμοποιώντας ένα απλό κινητό τηλέφωνο, το οποίο φυσικά λειτουργεί στα όρια ασφαλείας. Ένα τέτοιο κινητό χρησιμοποιήθηκε λοιπόν σε πειράματα με έντομα, χρησιμοποιώντας πολύ λίγα λεπτά έκθεσης κάθε μέρα, τρία ως έξι λεπτά, που είναι πάρα πολύ λίγος χρόνος για ένα μέσο χρήστη που το χρησιμοποιεί πάνω από μια ώρα, θα έλεγε κανείς, και διαπιστώσαμε μείωση της αναπαραγωγικής ικανότητας.

Ομιλητής 2: Έχουμε χρησιμοποιήσει ένα πρότυπο πειραματόζωο, είναι η δροσόφυλλα μελανογάστερ, η μύγα των φρούτων, όπως αποκαλείται, εκτίθεται στα πεδία μέσα σε σωλήνες, με την τροφή του το έντομο, με όλα τα ηλεκτρικά

και μαγνητικά πεδία ή ηλεκτρομαγνητικά πεδία που έχουμε χρησιμοποιήσει για να εκθέσουμε αυτό το πρότυπο πειραματόζωο έχουμε καταδείξει σημαντικές επιδράσεις στην αναπαραγωγική ικανότητα του εντόμου. Σε σχέση με πειράματα που κάναμε με ακτινοβολία κινητών τηλεφώνων έχουμε βρει μείωση στην αναπαραγωγική ικανότητα των εντόμων μέχρι και 60% με λίγα μόνο λεπτά έκθεσης ημερησίως.

Ομιλητής 1: Πώς τώρα μπορεί κανείς αυτό το αποτέλεσμα να το επεκτείνει και να πει ότι θα έχουμε μείωση της αναπαραγωγικής ικανότητας και στον άνθρωπο φυσικά είναι παρακινδυνευμένο, δεν μπορεί να το πει κανείς, μπορεί όμως να πει το εξής: ότι κύτταρα έχουμε και στη μια περίπτωση, κύτταρα έχουμε και στην περίπτωση του ανθρώπου που ακτινοβολείται, άρα για ποιο λόγο να μην υπάρχουν κάποιες αλλοιώσεις;

Ομιλητής 3: Μέχρι στιγμής έχουμε τα εξής δεδομένα ότι κατά τη διάρκεια λειτουργίας του κινητού η πυκνότητα ισχύος μέσα στους ιστούς του εγκεφάλου σε μερικά σημεία υπερβαίνει το όριο επικινδυνότητας. Αυτό έχει αναδειχθεί και θεωρητικά και ζωντανά από μαγνητικές τομογραφίες.

Ομιλητής 2: Σε όλα τα κύτταρα υπάρχει ένα νέφος ελευθέρων ιόντων τα οποία παίζουν καθοριστική σημασία για τη λειτουργία του κυττάρου. Αν η συγκέντρωση αυτών των ιόντων μέσα στο κύτταρο αλλάξει για κάποιο λόγο τότε μπορεί να προκληθεί βλάβη στην όλη λειτουργία του κυττάρου. Εμείς αποδεικνύουμε ότι ένα εξωτερικό ακόμα και αρκετά ασθενές ηλεκτρομαγνητικό πεδίο μπορεί να αλλάξει τη συγκέντρωση των ελευθέρων ιόντων μέσα στο κύτταρο και συνεπώς να αλλάξει την όλη λειτουργία των κυττάρων.

Ομιλητής 3: Οι αναφορές που έχουμε τώρα αυτή τη στιγμή από μεγάλες μελέτες είναι ότι πάρα πολλοί χρήστες παραπονιούνται για πονοκεφάλους, ζαλάδες, ναυτίες, κόπωση, γήρανση, έχουμε αυτά τα φαινόμενα τα οποία προκύπτουν από στατιστικές μελέτες και τα ερευνούμε κι αυτά. Για παράδειγμα, τώρα, έχουμε τελευταίες αναφορές για ταχεία αποβολή αιμογλοβίνης από τα αιμοκύτταρα το οποίο είναι γνωστός παράγων καρδιοπάθειας και νεφροπάθειας. Αυτά τα τελευταία που σας λέω νέα που έχουμε.

Ομιλητής 1: Υπάρχουν αρκετές ερευνητικές ομάδες, μια που γνωρίζω είναι στη Θεσσαλονίκη, και είναι συνεργασία του Πολυτεχνείου και της Ιατρικής Σχολής, οι οποίοι έδειξαν σε πειραματόζωα και συγκεκριμένα σε ποντίκια, μείωση της αναπαραγωγικής ικανότητας μετά από τρεις, τέσσερις γενιές.

Ομιλητής 3: Μια σύσταση του εκδότη του περιοδικού Λάνσεντ που είναι από τα εγκυρότερα περιοδικά παγκοσμίως, είναι ότι τα κινητά, λέει χαρακτηριστικά, είναι μια καταστροφή που περιμένω να επισυμβεί, είμαι σίγουρος, λέει ότι τα επόμενα χρόνια θα αναδειξουν καθαρότατα την επικινδυνότητα και συνιστώ χρήση τριών λεπτών μόνο το μήνα.

Ομιλητής 4: Είναι προφανές ότι αν βάλουμε τα όρια, αν πάρουμε τα όρια της παγκόσμιας οργάνωσης υγείας και τα εφαρμόσουμε στον ανθρώπινο οργανισμό, ως ένα υποτιθέμενο μοντέλο ανθρώπου, θα διαπιστώσουμε ότι υπάρχει πολύ υψηλή πιθανότητα να έχουμε υπέρβαση των ορίων μέσα στο κεφάλι ή κοντά στο κεφάλι, δηλαδή όπως είναι το κινητό τηλέφωνο στην περιοχή, τοποθετημένο στην περιοχή αυτή, σε μια περιοχή κοντά σε απόσταση από το κινητό τηλέφωνο

να έχουμε υπέρβαση των ορίων αποδεκτής έκθεσης. Θεωρώ, λοιπόν, στην περίπτωση αυτή ότι η μόνη λύση για να χρησιμοποιούμε σωστά το κινητό τηλέφωνο είναι να είμαστε σύντομοι, πόση η διάρκεια συντόμευσης; Με βάση τους λογαριασμούς που έχουμε κάνει θα πρέπει να το χρησιμοποιήσουμε μισό ως ένα λεπτό, να αφήσουμε πέντε λεπτά περιθώριο σε stand-by το τηλέφωνο για να ηρεμήσουν τα οποιαδήποτε κύτταρα έχουν δεχτεί την ακτινοβολία αυτή ή έχουν επηρεαστεί και μετά μπορούμε πάλι να ξαναεπικοινωνήσουμε με τον ίδιο τρόπο, μισό ως ένα λεπτό.

Ομιλητής 3: Είναι πάρα πολύ χρήσιμο πράγματι ο κόσμος να μάθει να κάνει τη λιγότερη δυνατή χρήση. Και επαναλαμβάνω όχι κινητά στα παιδιά.

Δημοσιογράφος: Από ποια ηλικία και μετά μπορούμε να πούμε...

Ομιλητής 3: Από δεκαοχτώ και μετά

Δημοσιογράφος: Δεκαοχτώ και μετά...

Ομιλητής 3: μπορούμε να κάνουμε τη μικρή, τη μικρότερη δυνατόν χρήση

Δημοσιογράφος: τρία λεπτά την ημέρα είτε...

Ομιλητής 3: τρία λεπτά το μήνα είπε ο εκδότης

Δημοσιογράφος: α...το μήνα είπε, το μήνα

Τώρα γενικά που μπορούμε να έχουμε το κινητό, μακριά από τον εγκέφαλο, μακριά από το συκώτι, είναι περιοχές που απορροφούν επιλεκτικά την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία

Ομιλητής 4: Δεν είναι υποχρεωμένος ο επιστήμονας να αποδείξει τις βλάβες του κινητού τηλεφώνου. Είναι τελείως λάθος αυτό. Οφείλει ο οποιοσδήποτε πάροχος, η οποιασδήποτε επιχείρηση να αποδείξει το ασφαλές του προϊόντος του. Και η ασφάλεια στα προϊόντα αυτά είναι το πιο σημαντικό στοιχείο που πολλές φορές δεν λαμβάνεται υπόψη. Για να θεωρηθεί μια συσκευή ασφαλής πρέπει να έχει περάσει από το στάδιο των δοκιμών και της επιδημιολογικής μελέτης. Οι επιδημιολογικές μελέτες τώρα γίνονται. Συνεπώς ασφαλής δεν μπορεί να θεωρηθεί καμία συσκευή παρά μόνο αν τηρεί ορισμένους κανονισμούς. Αλλά αυτό που δεν ξέρουμε είναι ποια είναι τα όρια και τα αποτελέσματα. Συνεπώς ασφάλεια δεν υπάρχει. Πολλοί ισχυρίζονται ότι αυτή τη στιγμή το μεγαλύτερο πείραμα που κάνει η ανθρωπότητα είναι η έκθεση των ανθρώπων στις ακτινοβολίες των κινητών τηλεφώνων. Πράγματι αυτό είναι γεγονός.

Ομιλητής 3: Δεν μπορούμε να μιλήσουμε για αποδείξεις και προπαντός για το ποιες ασθένειες μπορούν να προκαλέσουνε αλλά επειδή οι ενδείξεις αφορούν ασθένειες πολύ κακές, όπως θα το λέγαμε, που περιλαμβάνουν και την καρκινογένεση, γι'αυτό θα πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί και προσεκτικοί ωστόσο μετά από κάμποσα χρόνια οι επιστήμονες αποφανθούν οριστικά για το θέμα.

Ομιλητής 1: Λουκάς Μαργαρίτης, καθηγητής βιολογίας

Ομιλητής 2: Δημήτρης Παναγόπουλος, ερευνητής

Ομιλητής 3: Κωνσταντίνος Λιολιούσης, καθηγητής φυσικής

Ομιλητής 4: Στέφανος Τσιτομενέας, καθηγητής τηλεπικοινωνιών
(ηχητικό αρχείο από τηλεοπτική εκπομπή της ET1)

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΤΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ